

Briselē, 2026. gada 20. martā
(OR. en)

7544/26

COPEN 100
COTER 39
CT 37
ENFOPOL 105
JAI 378

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2026. gada 19. marts

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2026) 136 final

Temats: Ieteikums
PADOMES LĒMUMS
par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 136 final.

Pielikumā: COM(2026) 136 final

Briselē, 19.3.2026.
COM(2026) 136 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes
Konvenciju par terorisma novēršanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Priekšlikuma mērķi

Šā priekšlikuma mērķis ir saņemt Eiropas Savienības Padomes (“Padome”) pilnvarojumu Eiropas Komisijai (“Komisija”) Eiropas Savienības vārdā parakstīt Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu (“Protokols”)¹.

Komisija arī iesniegs priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko pilnvaro Komisiju Eiropas Savienības vārdā noslēgt Protokolu. Abi kopā šie priekšlikumi ir saskaņā ar apņemšanos, ko Komisija paudusi *ProtectEU*: programmā terorisma novēršanai un apkarošanai².

Terorisms ir kļuvis par globālu parādību un aizvien vairāk apdraud pamattiesības, demokrātiju un tiesiskumu Eiropā un visā pasaulē. Pēdējos gados Eiropas Savienībā un citur pasaulē īstenotie teroristu uzbrukumi ir nepieņemami demokrātisko sabiedrību pamatā esošo vērtību un principu pārkāpumi.

Lai gan ES ir piedzīvojusi mazāku skaitu liela mēroga koordinētu uzbrukumu, šādi draudi nav izzuduši – tie ir mainījušies. Laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam teroristisku incidentu skaits vairāk nekā divkāršojās (no 57 līdz 120), bet 2024. gadā samazinājās līdz 58 incidentiem³. Par nesenažiem uzbrukumiem galvenokārt ir atbildīgi individuāli teroristi un mazas teroristu šūniņas. Vispārējais apdraudējuma līmenis joprojām ir augsts, un tas veidojas, palielinoties apdraudējuma cēloņu skaitam.

Saskaroties ar šādiem pastāvīgiem un mainīgiem draudiem, ir jāīsteno izlēmīga pret terorismu vērsta rīcība ne tikai valsts, bet arī Eiropas, paneiropas un pasaules līmenī. Tā kā terorismam bieži vien ir pārrobežu raksturs, ir vajadzīga cieša starptautiska sadarbība, kuras pamatā ir kopīga izpratne par teroristiskiem nodarījumiem.

Protokola mērķis ir grozīt “teroristisku nodarījumu” definīciju Eiropas Padomes Konvencijā par terorisma novēršanu, lai atspoguļotu to, ka mūsdienu teroristi uzbrūk ne tikai tradicionālākiem mērķiem un izmanto ne tikai tradicionālākus *modus operandi*, uz kuriem attiecas ANO terorisma apkarošanas līgumi, kas pašlaik minēti Konvencijas 1. pantā. Šie ANO terorisma apkarošanas līgumi attiecas uz konkrētiem nodarījumiem, piemēram, gaisa kuģu sagrābšanu, teroristu rīkotiem sprādzieniem vai ķīlnieku sagrābšanu. Tomēr tajos ietvertu nodarījumu tvērums ir izsmeļošs un nevar atspoguļot mūsdienu terorisma vides realitāti.

Ar Protokolu tiks modernizēts Eiropas Padomes terorisma apkarošanas tiesiskais regulējums un nodrošināts, ka teroristisku nodarījumu definīcija atspoguļo mūsdienu teroristu plašo *modus operandi*. Turklāt definīcija, kas tiks ieviesta ar Protokolu, nodrošinās juridisko noteiktību, ieviešot juridiskus nosacījumus, kam jāizpildās, lai krimināli sodāmu darbību varētu uzskatīt par teroristisku nodarījumu, piemēram, nodoms, smaguma pakāpe un nodarījuma veikšana ar teroristiskiem mērķiem (“konkrētais nodoms”).

¹ Protokola teksts tiks pievienots šim priekšlikumam.

² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “*ProtectEU*: programma terorisma novēršanai un apkarošanai”, COM(2026) 101 final.

³ *TE-SAT 2025: Europol, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2025 (TE-SAT)* (Eiropola 2025. gada ziņojums par terorisma situāciju un tendencēm Eiropas Savienībā), 2025. gada jūnijs.

Kad Protokols būs stājies spēkā, ar to tiks noteikta arī teroristisku nodarījumu paneiropas definīcija, kas ir saderīga ar Direktīvas (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu 3. pantā sniegto ES sniegto definīciju. Jaunā Eiropas mērogā izstrādātā teroristisku nodarījumu definīcija sniegs būtisku pievienoto vērtību tiesu iestāžu sadarbībai, savstarpējai tiesiskai palīdzībai un izdošanas lūgumiem terorisma apkarošanas jomā starp Eiropas Padomes valstīm, kuras paraksta un ratificē Protokolu.

Konteksts

Eiropas Savienība 2015. gada 22. oktobrī parakstīja un 2018. gada 26. jūnijā ratificēja Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu (“Konvencija Nr. 196”) un Papildu protokolu Eiropas Padomes Konvencijai par terorisma novēršanu (“Konvencija Nr. 217”). Gan Konvencija, gan Papildu protokols Eiropas Savienībā stājās spēkā 2018. gada 1. oktobrī. 2026. gada 21. janvārī Konvenciju Nr. 196 bija ratificējušas 25 ES dalībvalstis⁴.

Konvencija Nr. 196 attiecas uz kriminālatbildības noteikšanu par teroristiskām un ar terorismu saistītām darbībām, kā arī uz starptautisko sadarbību attiecībā uz šādiem nodarījumiem un aizsardzību, kompensāciju un atbalstu terorismā cietušajiem. Konvencijas Nr. 196 1. pantā ir definēts jēdziens “teroristiski nodarījumi”, atsaucoties uz Konvencijas Nr. 196 I papildinājumā uzskaitītajiem tiesību aktiem. I papildinājumā ir uzskaitīti vairāki ANO terorisma apkarošanas līgumi, proti:

- Hāgā 1970. gada 16. decembrī parakstītā Konvencija par cīņu pret nelikumīgu gaisa kuģu sagrābšanu;
- Monreālā 1971. gada 23. septembrī noslēgtā Konvencija par cīņu pret nelikumīgām darbībām, kas apdraud civilās aviācijas drošību;
- Ņujorkā 1973. gada 14. decembrī pieņemtā Konvencija par noziegumu novēršanu pret personām, kas bauda starptautisko aizsardzību, arī pret diplomātskajiem aģentiem, un sodīšanu par šādiem noziegumiem;
- Ņujorkā 1979. gada 17. decembrī pieņemtā Starptautiskā konvencija pret ķīlnieku sagrābšanu;
- Vīnē 1980. gada 3. martā pieņemtā Kodolmateriālu fiziskās aizsardzības konvencija;
- Monreālā 1988. gada 24. februārī sastādītais Protokols par cīņu pret nelikumīgu vardarbību lidostās, kas apkalpo starptautisko civilo aviāciju;
- Romā 1988. gada 10. martā sastādītā Konvencija par prettiesisku darbību pret kuģošanas drošību apkarošanu;
- Romā 1988. gada 10. martā sastādītais Protokols par prettiesisku darbību pret nostiprinātu platformu drošību kontinentālajā šelfā apkarošanu;
- Ņujorkā 1997. gada 15. decembrī pieņemtā Starptautiskā konvencija par cīņu pret teroristu rīkotajiem sprādzieniem;
- Ņujorkā 1999. gada 9. decembrī pieņemtā Starptautiskā konvencija par cīņu pret terorisma finansēšanu;
- Ņujorkā 2005. gada 13. aprīlī pieņemtā Starptautiskā konvencija par kodolterorisma apkarošanu;

⁴ Konvenciju Nr. 196 ir ratificējušas visas ES dalībvalstis, izņemot Grieķiju un Īriju.

Eiropas Savienībā Direktīva (ES) 2017/541 nosaka minimālos noteikumus noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz teroristu nodarījumiem; nodarījumiem saistībā ar teroristu grupu un nodarījumiem, kas saistīti ar teroristu darbībām Eiropas Savienībā. Direktīvas (ES) 2017/541 3. pantā ir uzskaitītas tīšas krimināli sodāmas darbības, kas var radīt smagu kaitējumu valstij vai starptautiskai organizācijai un ir kvalificējas kā “teroristu nodarījumi”, ja tās ir izdarītas ar kādu no minētajā pantā norādītajiem teroristiskajiem mērķiem. Salīdzinājumam – Konvencijas Nr. 196 1. pantā sniegtajā definīcijā nav skaidri uzskaitītas krimināli sodāmas darbības, kas uzskatāmas par “teroristiskiem nodarījumiem”, un tajā ir sniegta vispārēja atsauce uz darbībām, kuras ietvertas Konvencijas papildinājumā uzskaitītajos ANO terorisma apkarošanas līgumos, un tā nav visaptveroša vai skaidra juridiska definīcija. Turklāt Konvencijā Nr. 196 sniegtā definīcija neietver teroristiskus mērķus. Tādējādi jēdziena “teroristiski nodarījumi” pašreizējā definīcija Konvencijas Nr. 196 1. pantā un Direktīvas (ES) 2017/541 3. pantā ievērojami atšķiras.

Lai atspoguļotu pieaugošos terorisma draudus, kuri pārsniedz Konvencijas Nr. 196 1. pantā minēto ANO terorisma apkarošanas līgumu aptvertos tradicionālos mērķus un *modus operandi*, Eiropas Padomes Terorisma apkarošanas komiteja (“CDCT”) 2017. gadā izveidoja darba grupu, kuras uzdevums bija izvērtēt nepieciešamību un iespējamību izstrādāt jēdziena “teroristiski nodarījumi” juridisko definīciju, kura jāpiemēro Konvencijas Nr. 196 Pusēm. Minētā darba grupa izstrādāja vairākus alternatīvus definīcijas formulējumus un 2019. gada novembrī CDCT prezidijam, kuru veido Konvencijas Nr. 196 Puses, sniedza savu galīgo ziņojumu⁵. Galīgajā ziņojumā darba grupa ieteica CDCT prezidijam pieņemt lēmumu, ka ir iespējams un nepieciešams izstrādāt jēdziena “teroristiski nodarījumi” juridisko definīciju Konvencijā Nr. 196, un ierosināja teksta elementus iespējamai turpmākai juridiskajai definīcijai.

Konvencijas Pušu eksperti 2020. un 2021. gadā iesniedza rakstiskas piezīmes par galīgo ziņojumu. Eiropas Savienība rakstiskas piezīmes neiesniedza. Tomēr vairākas ES dalībvalstis savās rakstiskajās piezīmēs norādīja, ka jēdziena “teroristiski nodarījumi” iespējamās turpmākās juridiskās definīcijas elementi Eiropas Padomes līmenī ir jāsaskaņo ar jēdziena “teroristu nodarījumi” definīciju, kas sniegta Direktīvā (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu⁶.

Eiropas Padomes Ministru komiteja 2022. gadā pilnvaroja CDCT pieņemt lēmumu par jēdziena “teroristiski nodarījumi” juridiskās definīcijas izstrādes iespējamību un sākt sarunas par jaunās juridiskās definīcijas tekstu. CDCT prezidijs 2022. gada 2. decembrī notikušajā 9. plenārsēdē vienojās, ka ir iespējams izstrādāt jaunu juridisko definīciju, un vienprātīgi lēma CDCT 10. plenārsēdē⁷ 2023. gada 23.–25. maijā sākt oficiālas sarunas.

Padome 2023. gada 15. maijā pilnvaroja Komisiju Eiropas Savienības vārdā piedalīties sarunās par Eiropas Padomes Konvencijas par terorisma novēršanu pārskatīšanu vai grozīšanu, lai grozītu Konvencijā iekļauto teroristisku nodarījumu definīciju. Komisija piedalījās sarunās saskaņā ar Padomes lēmumu un pamatojās uz tajā izklāstītajām sarunu

⁵ CDCT apakšgrupas galīgais ziņojums, kura mērķis ir izskatīt iespēju izstrādāt terorisma definīciju, 2019. gada 26. septembris, [CDCT-DEF \(2019\)03rev.](#)

⁶ Direktīva (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

⁷ CDCT 9. plenārsēdes saīsināts ziņojums un tajā pieņemto lēmumu saraksts, 2022. gada 2. decembris, [CDCT\(2022\)16](#), 4. lpp.

norādēm. Komisija pastāvīgi apspriedās ar Padomes īpašo komiteju sarunām par Savienības nostāju un nodrošināja Protokola saderību ar attiecīgo ES *acquis*.

Sarunu kārtas notika kontekstā ar *CDCT* plenārsēdēm, kas notiek divreiz gadā. No 2023. gada 23. maija līdz 2024. gada 14. novembrim kopumā notika četras sarunu kārtas. *CDCT* plenārsēdē 2024. gada 14. novembrī tika apstiprināts projekts Protokolam, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu, un tam pievienotais paskaidrojuma ziņojuma projekts. Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja 2025. gada 25. jūnijā pieņēma atzinumu par Protokola projektu⁸. Eiropas Padomes Ministru komiteja 2025. gada 9. jūlijā 1534. sanāsmē pieņēma minēto Protokolu un pieņēma zināšanai tā paskaidrojuma ziņojumu⁹. Ministru komiteja 2025. gada 10. decembrī savā 1546. sanāsmē vienojās Protokolu darīt pieejamu parakstīšanai 2026. gada 26. maijā Strasbūrā (Francijā).

Protokols stāsies spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad būs pagājuši trīs mēneši no dienas, kad visas Konvencijas Nr. 196 Puses būs izteikušas piekrišanu uzņemties Protokola saistības. Ja tas nenotiks, tad pēc tam, kad būs pagājuši trīs gadi no dienas, kad Protokols tiks darīts pieejams parakstīšanai, Protokols stāsies spēkā attiecībā uz tām valstīm, kuras ir izteikušas piekrišanu uzņemties saistības, ar noteikumu, ka Protokolu ir ratificējušas vismaz divas trešdaļas Konvencijas Nr. 196 Pušu.

Eiropas Savienība var parakstīt un ratificēt Protokolu kā starptautiska organizācija, kas ir Konvencijas Nr. 196 Puse.

Priekšlikuma pamatojums

Protokols atbilst ES mērķim pastiprināt starptautisko sadarbību, ņemot vērā ES drošības intereses, kas izklāstītas Eiropas iekšējās drošības stratēģijā *ProtectEU*¹⁰. Eiropas iekšējās drošības stratēģijā uzsvērta: Terorisma novēršanas un apkarošanas programma¹¹, Protokols veicinās Eiropas mēroga cīņu pret terorismu un atvieglos starptautisko terorisma apkarošanas sadarbību, saskaņojot teroristisku nodarījumu definīciju starp Eiropas Padomes valstīm, kuras parakstīs un ratificēs Protokolu.

Pirmkārt, Protokols, ar kuru tiks ieviesta teroristisku nodarījumu juridiskā definīcija, sniegs būtisku pievienoto vērtību tiesu iestāžu sadarbībai, savstarpējai tiesiskajai palīdzībai un izdošanas lūgumiem starp valstīm, kas ir Protokola un Konvencijas Nr. 196 Puses.

Otrkārt, pieņemot teroristisku nodarījumu plašāku un visaptverošu juridisko definīciju, Protokols nodrošinās, ka Eiropas Padomes terorisma apkarošanas tiesiskais regulējums, kura līgumslēdzēja puse ir Savienība kopā ar tās dalībvalstīm, tiek pielāgots, lai risinātu mūdienu un turpmākās terorisma apkarošanas problēmas. Šāda modernizācija ļaus novērst nepilnības attiecībā uz teroristiskiem nodarījumiem, kas izdarīti, balstoties uz tādu *modus operandi* un tādām noziedzīgām darbībām, uz kurām neattiecas ANO terorisma apkarošanas līgumi, kas atrodami Konvencijas Nr. 196 I papildinājumā.

⁸ Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas atzinums 307 (2025).

⁹ Eiropas Padomes Ministru komiteja CM/Del/Dec (2025)1534/10.3.

¹⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Eiropas iekšējās drošības stratēģija (COM(2025) 148 final).

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “*ProtectEU*: programma terorisma novēršanai un apkarošanai”, COM(2026) 101 final.

Treškārt, Protokolā sniegtajā juridiskajā definīcijā ir ievērota juridiskā noteiktība un panākti ievērojami uzlabojumi salīdzinājumā ar iepriekšējo definīciju, kurā bija atsauce uz vairākiem ANO terorisma apkarošanas līgumiem, kuros noziedzīgi nodarījumi kā teroristu nodarījumi definēti nesaskaņotā veidā. Jaunā juridiskā definīcija ir formulēta skaidri un precīzi, tā ir formulēta vispārīgi un ir skaidri saprotama tiem, uz ko attiecas attiecīgās tiesību normas. Jaunajā definīcijā ir skaidrāk noteikti nosacījumi, kas jāizpilda, lai darbību varētu kvalificēt kā teroristisku nodarījumu.

Ceturtkārt, Protokolā sniegtā teroristisku nodarījumu definīcija ir saskaņota un saderīga ar teroristu nodarījumu ES sniegto definīciju Direktīvā (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu. Tas ļaus ES saglabāt tiesisko regulējumu un nodrošināt Savienības tiesību aktu nepārtrauktu piemērošanu ES dalībvalstīs. Turklāt pēc Protokola stāšanās spēkā tas nodrošinās tiesisko konvergenci un kopīgu izpratni par terorismu Eiropas Padomes valstu starpā paneiropas līmenī. Eiropas mēroga definīcijas pieņemšana varētu arī palīdzēt veicināt notiekošās diskusijas par jēdziena “teroristiski nodarījumi” definīciju saistībā ar ANO līmenī notiekošajām sarunām par projektu visaptverošai konvencijai par starptautisko terorismu¹².

Piektkārt, Protokola preambulā ir atkārtoti apstiprināts, ka visiem pasākumiem, ko veic, lai novērstu vai apkarotu teroristiskus nodarījumus, būtu jāatbilst cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī citiem pienākumiem, kuri izriet no starptautiskajām tiesībām, tostarp attiecīgā gadījumā starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Tas atbilst augsta līmeņa aizsardzības pasākumiem cilvēktiesību, pamattiesību un starptautisko tiesību aizsardzībai un ievērošanai terorisma apkarošanas politikā saskaņā ar ES tiesību aktiem.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Protokola priekšmets ir tieši saistīts ar kopējiem ES noteikumiem par terorisma apkarošanu. Protokolā ir tikai viens materiālo tiesību noteikums, kurā noteikta teroristisku nodarījumu juridiskā definīcija, kas paredz grozīt definīciju, kura sniegta Eiropas Padomes Konvencijas par terorisma novēršanu 1. pantā.

Savienība 2017. gada 15. martā pieņēma Direktīvu (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu. Minētajā direktīvā ir sniegtas saskaņotas teroristu nodarījumu un ar teroristu darbībām saistītu nodarījumu definīcijas, kas kalpo par etalonu sadarbībai un informācijas apmaiņai starp valstu iestādēm. ES dalībvalstīm, kas piemēro direktīvu¹³, ir jānodrošina, ka to tiesību akti paredz kriminālatbildību par direktīvā noteiktajiem nodarījumiem. Teroristisku nodarījumu definīcija ir noteikta ES direktīvas par terorisma apkarošanu 3. pantā. Saskaņā ar sarunu norādēm Komisija kopā ar ES dalībvalstīm centās panākt konsekvenci un saskanību starp Protokolu un ES definīciju.

Protokolā iekļautajai juridiskajai definīcijai ir “hibrīds” raksturs, jo definīcijas pirmā daļa attiecas uz nodarījumiem, kas ietilpst Konvencijas Nr. 196 papildinājumā uzskaitīto ANO terorisma apkarošanas līgumu darbības jomā un ir definēti tajos, bet otrajā daļā ir sniegts izsmelošs to darbību saraksts, kas kvalificējas kā teroristiski nodarījumi, ja tās atbilst kumulatīviem nosacījumiem. Konvencijas Nr. 196 papildinājumā uzskaitītie līgumi ir vispārāzīti un seni globāli instrumenti cīņā pret terorismu. Valstis, kas ir minēto līgumu puses, savos tiesiskajos regulējumos ir attiecīgi noteikušas kriminālatbildību par līgumos minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem. Ir svarīgi tas, lai Konvencijas Nr. 196 Puses turpinātu tos piemērot arī turpmāk, tāpēc ir pamatoti izmantot hibrīddefinīciju.

¹² *Ad hoc* komiteja, kas izveidota ar Apvienoto Nāciju Ģenerālās asamblejas 1996. gada 17. decembra Rezolūciju 51/210 – *ad hoc* [komitejas darba rezultāts](#); pēdējoreiz atjaunināts 2025. gada 22. maijā.

¹³ Direktīva (ES) 2017/541 neattiecas uz Dāniju un Īriju.

Definīcijas otrā daļa lielā mērā atspoguļo teroristisku nodarījumu ES definīciju, izņemot to, ka noziedzīgi nodarījumi, uz kuriem jau attiecas Konvencijas Nr. 196 papildinājumā iekļautie līgumi, ir izslēgti no izsmelošā darbību saraksta. Minētie noziedzīgie nodarījumi jo īpaši ir šādi: ķīlnieku sagrābšana; kontinentālajā šelfā nostiprinātas platformas plaša iznīcināšana, kas var apdraudēt cilvēku dzīvību vai radīt lielus ekonomiskus zaudējumus; gaisa kuģu un kuģu sagrābšana; sprāgstvielu ražošana, turēšana īpašumā, iegāde, transportēšana, piegāde vai lietošana.

Izsmelošajā sarakstā iekļautie noziedzīgie nodarījumi tiek kvalificēti kā teroristiski nodarījumi tad, ja tā ir i) tīša darbība; ii) darbība, kas valsts tiesību aktos ir definēta kā noziedzīgs nodarījums; iii) darbība, kas, ņemot vērā tās raksturu vai kontekstu, var radīt nopietnu kaitējumu valstij vai starptautiskai organizācijai; iv) darbība, kas ir veikta teroristiskiem mērķiem. Teorētiski mērķi ir “nopietni iebiedē[t] iedzīvotājus”, “nepienācīgā veidā piespie[st] valdību vai starptautisku organizāciju veikt kādu darbību vai atturēties no tās”, vai “būtiski destabilizē[t] vai grau[t] valsts vai starptautiskas organizācijas politiskās, konstitucionālās, ekonomiskās vai sociālās pamatstruktūras”. Attiecībā uz šiem kumulatīvajiem nosacījumiem otrā daļa pilnībā atbilst ES direktīvas par terorisma apkarošanu 3. pantam.

Visbeidzot, Protokols saskan ar ES noteikumiem un politiku, jo īpaši ES krimināltiesību pasākumiem terorisma apkarošanai.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Protokols saskan ar attiecīgajiem Eiropas Savienības noteikumiem un politikai jomās, uz kurām tas attieksies (kā aprakstīts iedaļā “*Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā*”). Plašākā kontekstā Protokols saskan ar ES juridiskajiem instrumentiem un politikai, kas pieņemti brīvības, drošības un tiesiskuma telpā saskaņā ar LESD trešās daļas V sadaļu un kas veicina ES cīņu pret terorismu, kā arī Savienības saistībām saskaņā ar citiem attiecīgiem daudzpusējiem nolīgumiem. Citas Savienības politikas jomas netiek skartas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Procesuālais juridiskais pamats**

LESD 218. panta 5. punktā ir paredzēts, ka tad, ja paredzētais nolīgums vienīgi vai galvenokārt neattiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, Komisija iesniedz priekšlikumu Padomei. Padome pieņem lēmumu, ar ko atļauj parakstīt nolīgumu.

Komisija ierosina atļaut parakstīt Protokolu ar noteikumu, ka tas tiks noslēgts vēlāk.

Procesuālais juridiskais pamats ierosinātajam lēmumam atļaut parakstīt Protokolu ir 218. panta 5. punkts.

- **Materiālais juridiskais pamats**

Lēmuma, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no parakstāmā starptautiskā nolīguma mērķa un satura. Ja starptautiskam nolīgumam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

Ņemot vērā to, ka Protokola galvenais mērķis un komponents ir noteikt noziedzīgu nodarījumu definīciju terorisma jomā, jo īpaši teroristisku nodarījumu definīciju, materiālais juridiskais pamats ir LESD 83. panta 1. punkts.

Ņemot vērā Protokola priekšmetu, ir lietderīgi, ka Komisija iesniedz priekšlikumu Padomei.

- **Savienības kompetence**

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 2. punkts nosaka, ka Savienības ekskluzīvā kompetencē ir “noslēgt starptautisku līgumu (..), ciktāl līguma slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu”. Starptautisks līgums var ietekmēt kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu, ja līguma aptvertā joma un Savienības tiesību akti pārklājas vai to lielā mērā aptver Savienības tiesību akti. Eiropas Savienība ir īstenojusi savu kompetenci šajā jomā, pieņemdamā Direktīvu (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu. Protokola būtība, proti, teroristisku nodarījumu definīcija, ir ietverta Savienības tiesību aktos terorisma apkarošanas jomā, jo īpaši Direktīvas (ES) 2017/541 3. pantā. Tā kā Protokolā un Direktīvā (ES) 2017/541 ir gandrīz identiskas teroristisku (teroristu) nodarījumu definīcijas, Protokols var ietekmēt Direktīvu (ES) 2017/541 Protokola un Direktīvas (ES) 2017/541 pārklāšanās dēļ. Turklāt grozījumu Protokols paplašina Konvencijā, kuras Līgumslēdzēja Puse ir Savienība, noteikto teroristisku nodarījumu tvērumu, tajā iekļaujot arī jaunas situācijas (kas saskaņā ar ES tiesību aktiem jau ir atzītas par teroristiskiem nodarījumiem). Tādējādi ES saistības saskaņā ar Konvenciju tiktu paplašinātas, lai aptvertu šīs jaunās darbības. Tāpēc Savienībai ir ekskluzīva kompetence parakstīt Protokolu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Neattiecas.

- **Proporcionalitāte**

Šī iniciatīva nepārsniedz to, kas ir nepieciešams attiecīgo politikas mērķu sasniegšanai. Protokolu vislabāk ir parakstīt Savienībai, jo Savienība, pieņemdamā Direktīvu (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu, jau ir īstenojusi iekšējo kompetenci šajā jomā. Direktīvā ir sniegta teroristu nodarījumu ES definīcija, kura veido noteikumu minimumu, kas ES dalībvalstīm jāpiemēro vienādi. Tā kā ar Protokolu groza teroristisku nodarījumu definīciju Eiropas Padomes līmenī un teroristisku nodarījumu definīciju aptver ES tiesību akti, Savienībai būtu jāparaksta minētais Protokols.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikums Padomes lēmumam ir iesniegts saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu, ar ko atļauj nolīgumu parakstīt un piemērot provizoriski. Nav cita juridiska instrumenta, ko varētu izmantot šajā priekšlikumā izvirzītā mērķa sasniegšanai.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Sarunu laikā Komisija kā Savienības pārstāve apspriedās ar Padomes īpašo sarunu komiteju saskaņā ar Padomes 2023. gada 15. maija lēmumu, ar ko Komisijai tiek atļauts Savienības vārdā piedalīties sarunās. ES dalībvalstis kā Eiropas Padomes dalībvalstis varēja piedalīties visās sarunu kārtās. Sarunu gaitā Komisija apspriedās ar to pārstāvjiem par Savienības nostājas formulēšanu.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Saskaņā ar Padomes noteiktajām sarunu norādēm Komisija nodrošināja, ka sarunās tiek ievērotas pamattiesības, brīvības un Savienības tiesību vispārējie principi, kas noteikti Eiropas Savienības līgumos un Pamattiesību hartā.

Protokola preambulā (5. punktā) atkārtoti apstiprināts, ka visi pasākumi, ko veic, lai novērstu vai apkarotu Protokolā minētos teroristiskos nodarījumus, atbilst attiecīgajām cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, jo īpaši tām, kas noteiktas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (ETS Nr. 5), kā arī citām saistībām, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, tostarp attiecīgā gadījumā starptautiskajām humanitārajām tiesībām.

Turklāt ar Protokolu groza Konvenciju Nr. 196. Kad tas stāsies spēkā, tas grozīs Konvencijas Nr. 196 1. pantu un tiks iekļauts Konvencijā attiecībā uz valstīm, kas ir Konvencijas Puses un kas paraksta un ratificē Protokolu. Tādējādi Protokols ir jālasa Konvencijas kontekstā. Konvencijā Nr. 196, jo īpaši tās 12. pantā un 26. panta 4. punktā, ir paredzēti stingri cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību aizsardzības pasākumi. Konvencijas 12. panta 1. punktā ir noteikts, ka, īstenojot un piemērojot noteikumus par kriminālatbildības noteikšanu, būtu jāievēro cilvēktiesības un citas saistības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām. Konvencijas 26. panta 4. punktā noteikts, ka nekas neietekmē Puses un indivīdu citas tiesības, pienākumus vai atbildību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, to skaitā starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Šīs garantijas ir saderīgas ar augsta līmeņa pamattiesību, cilvēktiesību un starptautisko tiesību garantijām, kas paredzētas ES tiesību aktos, jo īpaši Direktīvā (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu (35. un 37. apsvērumi), un atbilst tām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Eiropas Savienībai nav jārikojas, lai īstenotu Protokolu, tādēļ īstenošanas plāna nav. Teroristisku nodarījumu ES definīcija ir saderīga ar to teroristisku nodarījumu definīciju, kas ieviesta ar Protokolu.

Attiecībā uz uzraudzību Komisija piedalīsies Konvencijas Nr. 196 dalībvalstu konferences sanāksmēs, kurās arī uzraudzīs Protokola īstenošanu, tiklīdz tas stāsies spēkā un grozīs Konvencijas Nr. 196 1. pantu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Protokola mērķis ir grozīt teroristisku nodarījumu definīciju Konvencijas Nr. 196 1. pantā, lai Eiropas Padomes līmenī pieņemtu plašāku un piemērotāku teroristisku nodarījumu juridisko definīciju nolūkā risināt mūsdienu un turpmākās terorisma apkarošanas problēmas. Protokols sniegs būtisku pievienoto vērtību tiesu iestāžu sadarbībai, savstarpējai tiesiskajai palīdzībai un izdošanas lūgumiem starp valstīm, kas ir Protokola un Konvencijas Nr. 196 Puses.

Konvencijas 1. pants ir Protokola galvenā un vienīgā materiāltiesiskā norma. Tās mērķis ir aizstāt Konvencijas Nr. 196 1. pantu ar teroristisku nodarījumu jaunu juridisko definīciju. Konvencijas Nr. 196 1. pants ir norma “terminoloģijas”, nevis kriminālatbildības ziņā. Tajā ir noteikta “teroristisku nodarījumu” definīcija Konvencijas nolūkiem. Minētā definīcija saskan ar 3. pantu Direktīvā (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu. Protokolā iekļautajai juridiskajai definīcijai ir “hibrīds” raksturs, jo definīcijas pirmā daļa attiecas uz nodarījumiem, kas ietilpst Konvencijas Nr. 196 papildinājumā uzskaitīto ANO terorisma apkarošanas līgumu darbības jomā un ir definēti tajos, bet otrajā daļā ir sniegts izsmelošs to darbību saraksts, kas kvalificējas kā teroristiski nodarījumi, ja tās atbilst kumulatīviem nosacījumiem. Definīcijas otrajā daļā ir sniegts izsmelošs noziedzīgu nodarījumu saraksts, kas tiek kvalificēti kā teroristiski nodarījumi tad, ja tā ir i) tīša darbība; ii) darbība, kas valsts tiesību aktos ir definēta kā noziedzīgs nodarījums; iii) darbība, kas, ņemot vērā tās raksturu vai kontekstu, var radīt nopietnu kaitējumu valstij vai starptautiskai organizācijai; iv) darbība, kas ir veikta teroristiskiem mērķiem. (*sīkāku salīdzinājumu ar ES definīciju skatīt iepriekš sadaļā “Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā”*)

Protokola 2. pants reglamentē parakstīšanu un ratifikāciju. Tajā precizēts, ka Protokols ir pieejams parakstīšanai Pusēm Konvencijai Nr. 196, kuras Protokols groza. To ratificē, pieņem vai apstiprina, un minētos instrumentus iesniedz Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram.

Protokola 3. pantā ir noteikts, kā un kad Protokols stāsies spēkā. Protokols stājas spēkā divos veidos: i) nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no dienas, kurā visas Konvencijas Puses ir paidušas piekrišanu uzņemties Protokola saistības, vai ii) pēc tam, kad ir pagājuši trīs gadi no dienas, kurā Protokols ir pieejams parakstīšanai, Protokols stājas spēkā attiecībā uz tām valstīm, kuras ir paidušas piekrišanu uzņemties tā saistības, ar noteikumu, ka Protokolu ir ratificējušas vismaz divas trešdaļas no Konvencijas Pusēm. Minētajā pantā paredzēti arī noteikumi par Protokola provizorisku piemērošanu. Pirms Protokola stāšanās spēkā ikviena Puse var deklarēt (parakstīšanas laikā vai vēlāk), ka tā Protokolu piemēros provizoriski. Šādos gadījumos Protokola noteikumus piemēro tikai attiecībā uz citām Konvencijas Pusēm, kas ir nākušas klajā ar attiecīgu deklarāciju.

Protokola 4. pantā ir noteikts, ka no tā spēkā stāšanās dienas Pušu deklarācijas, kas iesniegtas saskaņā ar Konvencijas Nr. 196. 1. pantu, zaudē spēku. Konvencijas 1. panta 2. punkts ļauj valstij vai Eiropas Savienības valstij, kura nav kāda Konvencijas Nr. 196 I papildinājumā uzskaitīta līguma dalībvalsts, deklarēt, ka attiecībā uz šo Pusi konkrētais līgums tiek uzskatīts par neiekļautu Konvencijas papildinājumā. Eiropas Savienība nav izdevusi deklarāciju atbilstoši Konvencijas Nr. 196 1. pantam, tāpēc šim noteikumam nav ievērojamas nozīmes attiecībā uz Savienību.

Protokola 5. pantā precizēts, ka attiecībā uz Protokola noteikumiem atrunas nav pieļaujamas.

Protokola 6. pantā noteikts, ka Eiropas Padomes Ģenerālsekretārs paziņo Eiropas Padomes dalībvalstīm un visām citām Konvencijas Nr. 196 Pusēm par i) parakstīšanu; ii) ratifikācijas,

pieņemšanas vai apstiprināšanas instrumenta iesniegšanu; iii) Protokola spēkā stāšanās dienu un iv) visiem citiem aktiem, paziņojumiem vai visu citu saziņu saistībā ar Protokolu.

Protokolam ir pievienots paskaidrojuma ziņojums, ko Eiropas Padomes Ministru komiteja ņēma vērā, 2025. gada 9. jūlijā pieņemot Protokolu. Paskaidrojuma ziņojums nav instruments, kas sniedz autoritatīvu Protokola interpretāciju, taču tā mērķis ir atvieglot Pusēm Protokola noteikumu piemērošanu.

- **Nolīguma parakstīšana un teksts**

Protokola tekstu iesniedz Padomei kopā ar šo priekšlikumu.

Saskaņā ar Līgumiem Komisijai Protokola parakstīšana jānodrošina ar noteikumu, ka vēlāk tas tiks noslēgts.

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 83. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2023. gada 15. maijā pilnvaroja Komisiju Eiropas Savienības vārdā piedalīties sarunās par Eiropas Padomes Konvencijas par terorisma novēršanu pārskatīšanu vai grozīšanu, lai grozītu Konvencijā iekļauto teroristisku nodarījumu definīciju. Sarunas tika sekmīgi noslēgtas, parafējot nolīgumu.
- (2) Eiropas Padomes Ministru komiteja 2025. gada 9. jūlijā pieņēma Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu ("Protokols"), un pieņēma zināšanai tā paskaidrojuma ziņojumu. Ministru komiteja 2025. gada 10. decembrī vienojās Protokolu darīt pieejamu parakstīšanai 2026. gada 26. maijā Strasbūrā, Francijā.
- (3) Protokols atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību 67. panta 3. punktā minētajiem Eiropas Savienības drošības mērķiem, proti, tuvinot krimināltiesību aktus, lai nodrošinātu augstu drošības līmeni noziedzības, tostarp terorisma, novēršanai un apkarošanai.
- (4) Ar Protokolu tiek grozīta Eiropas Padomes Konvencija par terorisma novēršanu, proti, "teroristisku nodarījumu" definīcija tās 1. pantā tiek aizstāta ar grozītu definīciju, kas ieviesta ar Protokolu.
- (5) Ar grozīto teroristisku nodarījumu definīciju Protokolā tiek risināta vajadzība pieņemt teroristisku nodarījumu plašāku un piemērotāku juridisko definīciju Eiropas Padomes līmenī, lai risinātu mūsdienu un turpmākās terorisma apkarošanas problēmas.
- (6) Protokols, ar kuru tiks ieviesta teroristisku nodarījumu juridiskā definīcija, sniegs būtisku pievienoto vērtību tiesu iestāžu sadarbībai, savstarpējai tiesiskajai palīdzībai un izdošanas lūgumiem starp valstīm, kas ir Protokola un Eiropas Padomes Konvencijas par terorisma novēršanu puses.
- (7) Piedaloties sarunās Savienības vārdā, Komisija nodrošināja Protokola saderību ar attiecīgajiem Eiropas Savienības noteikumiem. Proti, ar Protokolu ieviestā teroristisku nodarījumu juridiskā definīcija ir saderīga un saskanīga ar teroristu nodarījumu ES definīciju, kas noteikta Direktīvas (ES) 2017/541 par terorisma apkarošanu 3. pantā.
- (8) Protokola preambulā atkārtoti apstiprināts, ka visi pasākumi, ko veic, lai novērstu vai apkarotu Protokolā minētos teroristiskos nodarījumus, atbilst attiecīgajām

cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, jo īpaši tām, kas noteiktas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kā arī citām saistībām saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp attiecīgā gadījumā starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Tas atbilst cilvēktiesībām, pamatbrīvībām un starptautisko tiesību garantijām un aizsardzības pasākumiem saskaņā ar ES tiesību aktiem.

- (9) Tā kā Eiropas Savienība ir Eiropas Padomes Konvencijas par terorisma novēršanu puse, Protokols ir pieejams parakstīšanai Savienībā.
- (10) Protokola ātra parakstīšana Eiropas Savienībā izcels Eiropas Savienības atbalstu kopējai Eiropas mēroga “teroristisku nodarījumu” definīcijai, kas pastiprinās reģionālos un starptautiskos terorisma apkarošanas centienus. Protokola ātra parakstīšana arī atvieglos tā stāšanos spēkā laikus.
- (11) Pirmajos trīs gados pēc Protokola parakstīšanas visām Konvencijas Pusēm ir jāpauž sava piekrišana uzņemties saistības. Pēc šiem trim gadiem Protokols stāsies spēkā attiecībā uz tām Pusēm, kuras ir izteikušas savu piekrišanu uzņemties saistības, ar noteikumu, ka minēto Pušu skaits ir vismaz divas trešdaļas no Konvencijas Pusēm. Ņemot vērā to, ka dalībvalstis ir arī Konvencijas Puses, Protokols nestāsies spēkā, ja dalībvalstis nepaudīs savu piekrišanu uzņemties tā saistības. Tā kā Protokols ir Savienības ekskluzīvā kompetencē, dalībvalstis nevarētu rīkoties bez Savienības pilnvarojuma. Tāpēc Savienības interesēs ir lietderīgi, ka dalībvalstis būtu līdztekus Savienībai arī jāpilnvaro kļūt par Protokola pusēm.
- (12) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija [... vēstulē] ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.]
- (13) VAI
- (14) [Saskaņā ar 1. un 2. pantu 21. protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un šis līgums tai nav saistošs un nav jāpiemēro.]
- (15) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.
- (16) Tāpēc Savienības vārdā būtu jāparaksta Protokols,
IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek dotas pilnvaras Eiropas Savienības vārdā parakstīt Protokolu, ar ko groza Eiropas Padomes Konvenciju par terorisma novēršanu (“Protokols”), ar noteikumu, ka Protokols tiks noslēgts.

2. pants

Ar šo dalībvalstis tiek pilnvarotas Savienības interesēs un pilnībā ievērojot tās ekskluzīvo kompetenci, kopā ar Savienību parakstīt Protokolu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*